

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جلد دوم

اصول و مسانی روش های پژوهش کیفی

رویکردی نو و کاربردی

مؤلفین:

دکتر حسین خنیفر

استاد دانشگاه تهران

ناهید مسلمی

انتشارات نگاه دانش

سرشناسیه	: خنیفر، حسین
عنوان و نام پدیدآور	: اصول و مبانی روش‌های پژوهش کیفی / مولفین: حسین خنیفر، ناهید مسلمی؛ ویراستار علمی حمیدرضا یزدانی
مشخصات نشر	: تهران: نگاه دانش، ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری	: ج: جدول
شابک	: دوره: ۰-۳۵-۱۵۷-۹۶۴-۹۷۸، ج: ۱: ۰-۳۴۶-۱۵۷-۹۶۴-۹۷۸، ج: ۲: ۰-۸-۴۰۸-۱۵۷-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: ج: ۲ (چاپ اول: ۱۳۹۷) (فیا) =
یادداشت	: کتابنامه
یادداشت	: نمایه
موضوع	: تحقیق کیفی - روش‌شناسی
موضوع	: Qualitative research-Methodology
موضوع	: تحلیل محتوا
موضوع	: Content analysis (Communication)
موضوع	: تحقیق آمیخته
موضوع	: Mixed methods research
شناسه افزوده	: مسلمی، ناهید
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ الف ۶ خ/ ۶۲ H
رده‌بندی دیویی	: ۰۰۱/۴۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۵۶۰۴۵۹

خرید الکترونیکی کتاب‌های نگاه دانش

www.negahedanesh.com

اخبار کتاب‌های نگاه دانش

[Telegram.me/negahedanesh](https://t.me/negahedanesh)

انتشارات نگاه دانش

نام کتاب:	اصول و مبانی روش‌های پژوهش کیفی
مولفین:	دکتر حسین خنیفر - ناهید مسلمی
ویراستار علمی:	دکتر حمیدرضا یزدانی
ناشر:	نگاه دانش
طراح جلد:	دکتر مجید مسلمی
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۸
تیراژ:	۱,۰۰۰ جلد
قیمت:	۶۰,۰۰۰ تومان
لیتوگرافی / چاپ و صحافی:	باختر - طیف نگار
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۱۵۷-۴۰۸-۸

توجه: کثیرالمرتفعات این اثر براساس مخطوط است و هیچ کسر معیفر و معقوف حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از آن را به صورت چاپ، فتوکپی، مجوز و هر دست‌نویس ندارد و متغلیف به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از نشریعت تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرد.

انتشارات نگاه دانش: انقلاب - ف ۱۲ خروزدین - ساغتمان ناشران پلاک ۲۷۱ - طبقه ۲ - وامد ۴

تلفن: ۴۴۹۵۴۸۹۲

تلفکس: ۴۴۴۸۶۱۵۴

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار.....
۱۱	مقدمه.....
۱۵	فصل اول - روش پژوهش «تحلیل ژانر».....
۱۷	مقدمه.....
۱۷	واژه‌شناسی «پژوهش تحلیل ژانر».....
۱۸	مبانی فلسفی روش پژوهش «تحلیل ژانر».....
۱۸	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «تحلیل ژانر».....
۲۱	معرفی روش پژوهش «تحلیل ژانر».....
۲۶	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش پژوهش «تحلیل ژانر».....
۳۲	انتقادات وارده به روش پژوهش «تحلیل ژانر».....
۳۲	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «تحلیل ژانر».....
۳۳	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «تحلیل ژانر».....
۳۹	فصل دوم - روش پژوهش «تحلیل مکالمه».....
۴۱	مقدمه.....
۴۱	واژه‌شناسی «پژوهش تحلیل مکالمه».....
۴۲	مبانی فلسفی روش پژوهش «تحلیل مکالمه».....
۴۳	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «تحلیل مکالمه».....
۴۸	معرفی روش پژوهش «تحلیل مکالمه».....
۵۷	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «تحلیل مکالمه».....
۶۲	انتقادات وارده به روش پژوهش «تحلیل مکالمه».....
۶۳	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «تحلیل مکالمه».....
۶۴	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «تحلیل مکالمه».....
۶۹	فصل سوم - روش پژوهش «داستان‌سرایی».....
۷۱	مقدمه.....
۷۲	واژه‌شناسی «پژوهش داستان‌سرایی».....
۷۲	مبانی فلسفی روش پژوهش «داستان‌سرایی».....
۷۲	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «داستان‌سرایی».....
۷۴	معرفی روش پژوهش «داستان‌سرایی».....
۸۰	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «داستان‌سرایی».....
۸۹	انتقادات وارده به روش پژوهش «داستان‌سرایی».....
۸۹	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «داستان‌سرایی».....
۹۰	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «داستان‌سرایی».....
۹۳	فصل چهاردهم - روش پژوهش «ادبی».....

مقدمه	۹۵
واژه‌شناسی «پژوهش ادبی»	۹۶
مبانی فلسفی روش پژوهش «ادبی»	۹۶
تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «ادبی»	۹۷
معرفی روش پژوهش «ادبی»	۹۹
مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «ادبی»	۱۰۵
انتقادات وارده به روش پژوهش «ادبی»	۱۱۶
نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «ادبی»	۱۱۷
نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «ادبی»	۱۱۸
فصل پنجم-- روش پژوهش «تحلیل ایرا»	۱۲۳
مقدمه	۱۲۵
واژه‌شناسی «پژوهش تحلیل ایرا»	۱۲۵
مبانی فلسفی روش پژوهش «تحلیل ایرا»	۱۲۶
تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «تحلیل ایرا»	۱۲۶
معرفی روش پژوهش «تحلیل ایرا»	۱۲۶
مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «تحلیل ایرا»	۱۳۰
انتقادات وارده به روش پژوهش «تحلیل ایرا»	۱۳۶
نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «تحلیل ایرا»	۱۳۷
نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «تحلیل ایرا»	۱۳۸
فصل ششم-- روش پژوهش «آینده‌پژوهی»	۱۴۱
مقدمه	۱۴۳
واژه‌شناسی «پژوهش آینده‌پژوهی»	۱۴۳
مبانی فلسفی روش پژوهش «آینده‌پژوهی»	۱۴۴
تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «آینده‌پژوهی»	۱۴۵
معرفی روش پژوهش «آینده‌پژوهی»	۱۴۸
مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «آینده‌پژوهی»	۱۵۹
انتقادات وارده به روش پژوهش «آینده‌پژوهی»	۱۶۴
نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «آینده‌پژوهی»	۱۶۴
نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «آینده‌پژوهی»	۱۶۵
فصل هفتم-- روش پژوهش «دلفی»	۱۷۱
مقدمه	۱۷۳
واژه‌شناسی «پژوهش دلفی»	۱۷۳
مبانی فلسفی روش پژوهش «دلفی»	۱۷۴
تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «دلفی»	۱۷۴

معرفی روش پژوهش «دلفی».....	۱۷۵
مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «دلفی».....	۱۷۹
انتقادات وارده به روش پژوهش «دلفی».....	۱۸۷
نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «دلفی».....	۱۸۹
نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «دلفی».....	۱۹۰
فصل هشتم - روش پژوهش «تحلیل موقعیتی».....	۱۹۳
مقدمه.....	۱۹۵
واژه‌شناسی «پژوهش تحلیل موقعیتی».....	۱۹۵
مبانی فلسفی روش پژوهش «تحلیل موقعیتی».....	۱۹۶
تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «تحلیل موقعیتی».....	۱۹۶
معرفی روش پژوهش «تحلیل موقعیتی».....	۱۹۸
مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «تحلیل موقعیتی».....	۲۰۸
انتقادات وارده به روش پژوهش «تحلیل موقعیتی».....	۲۱۶
نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «تحلیل موقعیتی».....	۲۱۷
نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «تحلیل موقعیتی».....	۲۱۸
فصل نهم - روش پژوهش «اجتهادی».....	۲۲۷
مقدمه.....	۲۲۹
واژه‌شناسی «پژوهش اجتهادی».....	۲۲۹
مبانی فلسفی روش پژوهش «اجتهادی».....	۲۳۰
تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «اجتهادی».....	۲۳۱
معرفی روش پژوهش «اجتهادی».....	۲۳۲
مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «اجتهادی».....	۲۴۰
انتقادات وارده به روش پژوهش «اجتهادی».....	۲۴۷
نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «اجتهادی».....	۲۴۷
نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «اجتهادی».....	۲۴۸
فصل دهم - روش پژوهش «هرمونیک».....	۲۵۳
مقدمه.....	۲۵۵
واژه‌شناسی «پژوهش هرمونیک».....	۲۵۵
مبانی فلسفی روش پژوهش «هرمونیک».....	۲۵۷
تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «هرمونیک».....	۲۶۰
معرفی روش پژوهش «هرمونیک».....	۲۶۴
مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «هرمونیک».....	۲۷۷
انتقادات وارده به روش پژوهش «هرمونیک».....	۲۹۰
نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «هرمونیک».....	۲۹۳

۲۹۴	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «هرموتیک»
۳۰۱	فصل یازدهم - روش پژوهش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۰۳	مقدمه
۳۰۳	واژه‌شناسی «پژوهش با صدای بلند فکر کردن»
۳۰۴	مبانی فلسفی روش پژوهش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۰۵	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۰۵	معرفی روش پژوهش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۱۰	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۱۹	انتقادات وارده به روش پژوهش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۲۰	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۲۱	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «با صدای بلند فکر کردن»
۳۲۵	فصل دوازدهم - روش پژوهش «تحلیل فلسفی»
۳۲۷	مقدمه
۳۲۷	واژه‌شناسی «پژوهش تحلیل فلسفی»
۳۲۷	مبانی فلسفی روش پژوهش «تحلیل فلسفی»
۳۲۸	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «تحلیل فلسفی»
۳۳۱	معرفی روش پژوهش «تحلیل فلسفی»
۳۳۴	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «تحلیل فلسفی»
۳۳۸	انتقادات وارده به روش پژوهش «تحلیل فلسفی»
۳۳۸	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «تحلیل فلسفی»
۳۳۹	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «تحلیل فلسفی»
۳۴۷	فصل سیزدهم - روش پژوهش «توصیف ضخیم»
۳۴۹	مقدمه
۳۵۰	واژه‌شناسی «پژوهش توصیف ضخیم»
۳۵۰	مبانی فلسفی روش پژوهش «توصیف ضخیم»
۳۵۰	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «توصیف ضخیم»
۳۵۱	معرفی روش پژوهش «توصیف ضخیم»
۳۵۸	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «توصیف ضخیم»
۳۶۲	انتقادات وارده به روش پژوهش «توصیف ضخیم»
۳۶۲	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «توصیف ضخیم»
۳۶۳	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «توصیف ضخیم»
۳۶۹	فصل چهاردهم - روش پژوهش «دلالت پژوهی»
۳۷۱	مقدمه
۳۷۳	واژه‌شناسی پژوهش «دلالت پژوهی»

۳۷۳	مبانی فلسفی روش پژوهش «دلالت‌پژوهی»
۳۷۵	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «دلالت‌پژوهی»
۳۷۸	معرفی روش پژوهش «دلالت‌پژوهی»
۳۸۲	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «دلالت‌پژوهی»
۳۹۷	انتقادات وارده به روش پژوهش «دلالت‌پژوهی»
۳۹۷	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «دلالت‌پژوهی»
۳۹۸	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «دلالت‌پژوهی»
۴۰۱	فصل یازدهم - روش پژوهش «موردپژوهی»
۴۰۳	مقدمه
۴۰۳	واژه‌شناسی «موردپژوهی»
۴۰۴	مبانی فلسفی روش پژوهش «موردپژوهی»
۴۰۴	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «موردپژوهی»
۴۰۵	معرفی روش پژوهش «موردپژوهی»
۴۱۱	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «موردپژوهی»
۴۲۰	انتقادات وارده به روش پژوهش «موردپژوهی»
۴۲۱	نمونه‌عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «موردپژوهی»
۴۲۲	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «موردپژوهی»
۴۲۷	فصل شانزدهم - روش پژوهش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۲۹	مقدمه
۴۲۹	واژه‌شناسی «سرگذشت‌پژوهی»
۴۳۰	مبانی فلسفی روش پژوهش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۳۰	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۳۱	معرفی روش پژوهش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۳۴	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۴۰	انتقادات وارده به روش پژوهش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۴۰	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۴۱	نمونه پژوهش انجام‌شده با استفاده از روش «سرگذشت‌پژوهی»
۴۴۵	فصل هفدهم - روش پژوهش «تک‌نگاری»
۴۴۷	مقدمه
۴۴۷	واژه‌شناسی «پژوهش تک‌نگاری»
۴۴۸	مبانی فلسفی روش پژوهش «تک‌نگاری»
۴۴۸	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «تک‌نگاری»
۴۵۰	معرفی روش پژوهش «تک‌نگاری»
۴۵۳	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «تک‌نگاری»

۴۶۵	انتقادات وارده به روش پژوهش «تک نگاری»
۴۶۶	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «تک نگاری»
۴۶۷	نمونه پژوهش انجام شده با استفاده از روش «تک نگاری»
۴۷۱	فصل هجدهم - روش پژوهش «درون نگری»
۴۷۳	مقدمه
۴۷۳	واژه شناسی «پژوهش درون نگری»
۴۷۳	مبانی فلسفی روش پژوهش «درون نگری»
۴۷۵	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «درون نگری»
۴۸۲	معرفی روش پژوهش «درون نگری»
۴۸۹	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «درون نگری»
۴۹۳	انتقادات وارده به روش پژوهش «درون نگری»
۴۹۵	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «درون نگری»
۴۹۶	نمونه پژوهش انجام شده با استفاده از روش «درون نگری»
۵۰۳	فصل نوزدهم - روش پژوهش «پدیده نگاری»
۵۰۵	مقدمه
۵۰۶	واژه شناسی «پژوهش پدیده نگاری»
۵۰۶	مبانی فلسفی روش پژوهش «پدیده نگاری»
۵۰۷	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «پدیده نگاری»
۵۰۸	معرفی روش پژوهش «پدیده نگاری»
۵۱۴	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «پدیده نگاری»
۵۲۴	انتقادات وارده به روش پژوهش «پدیده نگاری»
۵۲۵	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «پدیده نگاری»
۵۲۶	نمونه پژوهش انجام شده با استفاده از روش «پدیده نگاری»
۵۳۱	فصل بیستم - روش پژوهش «بازنگری»
۵۳۳	مقدمه
۵۳۳	واژه شناسی «پژوهش بازنگری»
۵۳۴	مبانی فلسفی روش پژوهش «بازنگری»
۵۳۴	تاریخچه‌ی پیدایش و روند تکامل روش پژوهش «بازنگری»
۵۳۵	معرفی روش پژوهش «بازنگری»
۵۳۹	مراحل انجام پژوهش با استفاده از روش «بازنگری»
۵۴۷	انتقادات وارده به روش پژوهش «بازنگری»
۵۴۸	نمونه عناوین مناسب جهت انجام پژوهش با روش «بازنگری»
۵۴۹	نمونه پژوهش انجام شده با استفاده از روش «بازنگری»
۵۵۹	منابع و مأخذ

«قَالَ عَلَىٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَنْ ادَّعَىٰ مِنَ الْعِلْمِ غَايَتَهُ فَقَدْ أَظْهَرَ مِنَ الْجَهْلِ نَهَائَتَهُ»

«هر کسی ادعا کند به نهایت دانش رسیده است. نهایت نادانی‌اش را آشکار کرده است.»

(مُعْجَم غُرَرِ الْحِكْمِ وَ دُرَرِ الْكَلِمِ، حدیث ۹۱۹۳)

پیشگفتار

آدمی در تمام دوران‌های پیشین و پسین تاریخ پرتلاطم خویش بر این کره‌ی خاکی، همواره با ذهنی جستجوگر و حقیقت‌طلب و واقعیت‌گرا، سعی و اهتمام وافر در شناخت، کشف و دریافت داشته و دارد و هیچ لذتی در بین لذات مادی و فرامادی همچون کشف حقایق و انتباه به آنچه را که نسبت بدان آگاه نبوده است وجود ندارد.

جالب است که حتی با گذر دوران‌های عمر، ممکن است بر اساس «ایستگاه‌های رشد»، علایق دگرگون شوند اما یک چیز ثابت می‌ماند و آن جسارت جستن و علاقه جوییش و کشف است. زیباترین شاهد مثال ما سخن «برتراند راسل» فیلسوف، منطقی‌دان، ریاضی‌دان، مورخ و جامعه‌شناس است که می‌گوید:

«همواره جستجوگر بودم، از پژوهش «لذتی وافر» و از کشف و شهود «حظی سترگ» داشتم، من تا چهل سالگی که مغزم خوب کار می‌کرد، به ریاضیات و پژوهش‌های ریاضی پرداختم، از چهل تا شصت سالگی که قوای ذهنی اندک اندک به تحلیل می‌رفت، به فلسفه روی آوردم و در اواخر و بعد از ورود به دهه‌ی هفتم و هشتم زندگی‌ام که به کلی مغزم کار نمی‌کرد به سیاست پناه آوردم!».

قاطبه‌ی انسان‌های جاویدان، اعم از فلاسفه، نویسندگان، بزرگان ادیان، عرفان، نوآوران، فقیهان، کارآفرینان، مهندسان و جستجوگران در یک نقطه مشترک‌اند و آن این‌که نباید از جوییش، کشف و پژوهش غافل شد. و این نگره از تمدن‌های کهن بسان ایران، هند، چین، مصر، روم و یونان باستان تا سومین هزاره‌ی انسان در زمان تلاطم تکنولوژی و عصر قریه‌شدن این جهان، ساری و جاری و در بیان و عمل و رویکرد و باور بزرگان نمایان است. «هراکلیتوس» فیلسوف یونانی در (۴۷۵-۵۳۵ ق.م) داد سخن می‌داد که:

«ای جویندگان خرد، کاری بکنید که من کرده‌ام، در مورد همه چیز پژوهش کنید و لذت واقعی را با پژوهش از این حیات ببرید».

اندیشمندان معاصر نیز مانند «یوهان ولفانگ فون گوته» می‌نویسد:

«پژوهش بدون آن که گرد خستگی بر آن بنشیند، همواره در پی «کشف قانون»، «علت»، «چون و چرا» و «شهود» می‌کوشد و می‌پوید».

جالب این که خود واژه‌ی پژوهش نیز از حالت عدم ایستایی و قاعده‌ی تحرک اندیشه، تفسیر و بحث بهره‌مند است. نمونه‌ی آشکار آن در هنگام تدوین جلد نخست، ۲۰ مبحث و روش پژوهش کیفی است که اتفاقات جالبی افتاد. یعنی ما درصدد تدوین «۲۰ روش و اسلوب پژوهش کیفی» بودیم که در لابلای جستجوی منابع و مصادر و غرق در دنیای اطلاعات و فضای مجازی و سایت‌ها به ۴۰ روش دیگر رهنمون شدیم. لذا؛ هنگام تدوین مجلد اول، خود به خود مجلد دوم روش‌های پژوهش کیفی با ۲۰ روش به سبک و سیاق جلد نخست شکل گرفت و اکنون که جلد دوم این مجموعه به سرانجام رسید «مجلد سیزدهم» یا «۲۰ روش کاملاً جدید و مدرن» در حال تدوین است. و شگفت این که تا کنون به ۱۰ روش کاملاً جدید و موضوع مبانی و اصول پژوهش‌های کیفی نیز دست یافتیم که جمعاً ۷۰ روش تا کنون بوده است. که اگر لطف الهی و تشویق دوستان و پژوهش‌گران و اساتید مارا یاریگر باشد ان شاء... ضمن تکمیل مجلد سیزدهم، درصدد تدوین مجلد چهارم و جمعاً ۸۰ روش پژوهش کیفی خواهیم بود.

در مجلد پیش روی شما «اساتید اهل فن»، «نکته‌سنج و نقاد» نیز تلاش مضاعفی داشتیم تا چونان مجلد نخست از اسلوبی متفاوت نسبت به کتاب‌های موجود بهره ببریم و البته بر غنای علمی آثار موجود صحه می‌گذاریم و لیکن تلاش ما در تدوین مجموعه‌ای از کتاب‌ها و مجلداتی ناظر بر روش‌های کیفی با چارچوبی خلاقانه و جامع است. لذا:

اولاً؛ تلاش ما همان ایجازگرایی و تلاش در تبیین ابعاد مختلف هر روش و پرهیز از اطناب مُمل است. ثانیاً؛ بهره‌ی مداوم از نقطه نظرات ارزشمند دانشمندان و صاحب‌نظران این عرصه در طول تألیف است. ثالثاً؛ بهره‌گیری از آثار مختلف داخلی و خارجی و تلاش در استفاده از بهترین نکات هر مبحث در هر روش است.

رابعاً؛ رویکرد تبیین ابعاد ملموس هر روش و پرهیز از مباحث مبهم و حجیم است. خامساً؛ تلاش مضاعف در ارجاعات و مستندات مباحث در طول ۲۰ روش کیفی ارائه شده است. سادساً؛ ارائه‌ی مثال‌های گویا و جامع برای هر روش جهت ملموس‌تر کردن روش‌های مورد بحث در این مجلد.

سابعاً؛ اقرار و اظهار به این نکته است که هر روش مطرح شده در این مجلد (جلد دوم) مانند جلد نخست، دارای ابعاد و نکات بی‌شماری است.